

1. UVOD

Butna kost (Femur) je najjača i najduža kost u tijelu, sa veoma dobrom prokrvljenošću. Prelom ili fraktura nastaje usljed dejstva sila na kost jače od njene čvrstoće, kada dolazi do prekida kontinuiteta koštanog tkiva kao i do prevazilaženja granica njegove prirodne elastičnosti.

Prelomi vrata butne kosti najčešće nastaju pri padu na kuk. Najčešće se sreće kod osoba preko šezdesete godine života kod kojih pored traume značajnu ulogu ima i prisutna osteoporozna. Kod mladih osoba prelom vrata butne kosti nastaje pod dejstvom snažne traume (npr. saobraćajne nesreće).

Prelomi butne kosti spadaju u grupu najčešćih preloma. Na njih otpada oko 15% svih preloma. Prelomi butne kosti mogu biti:

- Prelomi gornjeg okrajka butne kosti
- Prelomi dijafize butne kosti
- Prelomi donjeg okrajka butne kosti

Osobe starije životne dobi imaju najveći rizik od padova, stoga su kod takvih osoba najčešći prelomi kostiju donjih udova, uključujući i butnu kost. Ovi prelomi su povezani sa čestim komplikacijama. Ukoliko pri hodanju dođe do preloma, nakon kliničkog pregleda i dijagnostičke radiološke obrade slijedi hirurško liječenje. Ono može da bude konzervativno, pod tim se podrazumijeva imobilizacija langetom i gipsanom udlagom, ili operativno što podrazumijeva različite stabilizacijske metode uz korištenje osteosintetskog materijala. Rehabilitacija je nezaobilazan dio svakog programa liječenja pacijenata sa prelomom femura. Krajnji cilj procesa rehabilitacije svakog pacijenta sa prelomom je oporavak funkcije povrijeđenog područja na nivo koji je postojao prije povrede. Prilikom toga, moraju biti zadovoljeni važni faktori kao što su:

- postići zarastanje loma u anatomskim odnosima,
- vratiti puni obim pokreta zglobova u blizini loma,
- povratiti normalnu mišićnu snagu povrijeđenog područja i pridruženih grupa mišića
- spriječiti razvoj mogućih komplikacija.

Današnje operativne stabilizacijske metode omogućavaju ranu mobilizaciju susjednih zglobova, brži povratak punoj mobilnosti i u nekim slučajevima mogućnost ranijeg opterećenja operisanog područja.